



# **DEVELOPING LEARNING STRATEGIES**

**ACTIVITATS D'ANGLÈS AMB ORDINADOR  
PER A DESENVOLUPAR ESTRATÈGIES D'APRENTATGE  
PER A ALUMNES D'ENSENYAMENT SECUNDARI OBLIGATORI**

MEMÒRIA DEL TREBALL REALITZAT  
DURANT EL PERÍODE DE LLICÈNCIA



---

**Pilar Farré i Espar**  
**Curs escolar 2001-2002**

---



# SUMARI

<u>1</u>	<u>Introducció</u>	3
<u>1.1</u>	<u>Antecedents</u>	3
<u>1.1.1</u>	<u>Justificació</u>	3
<u>1.1.2</u>	<u>Treball previ</u>	3
<u>1.2</u>	<u>Breu presentació del tema</u>	4
<u>1.3</u>	<u>Objectius</u>	5
<u>1.4</u>	<u>Marc referencial</u>	6
<u>1.4.1</u>	<u>Base teòrica</u>	6
<u>1.4.2</u>	<u>Estratègies d'aprenentatge</u>	7
<u>1.4.3</u>	<u>Materials multimèdia: motivació i autonomia</u>	8
<u>1.4.4</u>	<u>Relació amb el currículum de l'ESO</u>	10
<u>2</u>	<u>Treball realitzat</u>	12
<u>2.1</u>	<u>Pla de treball</u>	12
<u>2.2</u>	<u>Metodologia</u>	13
<u>2.2.1</u>	<u>Per al disseny de les activitats</u>	13
<u>2.2.2</u>	<u>Per a la implantació de l'entorn CLIC</u>	13
<u>2.2.3</u>	<u>Per a la prova amb un grup d'alumnes</u>	14
<u>2.3</u>	<u>Recursos</u>	14
<u>3</u>	<u>Resultats</u>	14
<u>3.1</u>	<u>Continguts</u>	14
<u>3.1.1</u>	<u>Learning</u>	15
<u>3.1.2</u>	<u>Tools</u>	15
<u>3.1.3</u>	<u>Reading</u>	16
<u>3.1.4</u>	<u>Writing</u>	16
<u>3.1.5</u>	<u>Listening</u>	17
<u>3.1.6</u>	<u>Speaking</u>	17
<u>3.1.7</u>	<u>Vocabulary</u>	18
<u>4</u>	<u>Conclusions</u>	18
<u>5</u>	<u>Relació d'annexos</u>	18
<u>6</u>	<u>Bibliografia</u>	18





# 1 Introducció

## 1.1 Antecedents

### 1.1.1 Justificació

Des de fa diversos cursos, el Departament d'Ensenyament promou la utilització dels mitjans informàtics i àudio-visuals en l'ensenyament de les llengües estrangeres. El centre on actualment estic treballant, l'IES M. Carrasco i Formiguera, disposa d'una aula d'informàtica, i hem rebut diferents materials en CD-ROM procedents del Departament, per a poder-los utilitzar en l'ensenyament de l'anglès. Gràcies a aquesta circumstància, i al creixent interès dels alumnes per utilitzar aquesta aula, he tingut l'ocasió de treballar amb programes desenvolupats en l'entorn CLIC<sup>1</sup>. Des de fa un temps, m'he plantejat de desenvolupar materials d'anglès amb tecnologia multimèdia, però la creació de materials amb aquests mitjans em suposa molta dedicació i temps. Aquest és el motiu que m'ha fet decidir a demanar aquesta llicència.

Durant les dues darreres dècades, hem estat testimonis d'una nova orientació en el camp de l'aprenentatge de les llengües estrangeres. Un dels resultats més significatius d'aquest moviment ens condueix cap a un model més comunicatiu, es a dir, que promogui un major coneixement i utilització de les funcions d'un idioma, i, al mateix temps, realci el rol de l'aprenent com a un element actiu del procés d'aprenentatge d'una llengua [Nunan 1988].

Aquesta nova orientació sobre la concepció del llenguatge i el seu aprenentatge ha fet desenvolupar el disseny de nous currículums, més centrats en la figura de l'alumne i en models més participatius. Aquest fet ha comportat que, tant els investigadors com els encarregats de dissenyar els currículums, centrin la seva atenció en el procés d'aprenentatge.

*Com i per què* els alumnes aprenen (o bé, no aprenen) ha esdevingut tant important com el *què* aprenen. I tal com la primera documentació publicada sobre els models comunicatius va anunciar, el *procés* de l'aprenentatge de la llengua esdevé una part del *contingut* d'aquest aprenentatge.

### 1.1.2 Treball previ

El juliol de 1996 vaig presentar el treball titulat *Language Learning Strategies in a Secondary School Context. A way to improve learners' autonomy*, dirigit pel Dr. Ramon Ribé. Aquest treball formava part del *Teacher Education in English as a Foreign Language*, programa de màster de la Universitat de Barcelona, Divisió de Ciències de la Educació.

Aquest programa constava de:

- 400 hores lectives a l'entorn de la didàctica de l'anglès com a llengua estrangera.
- Un *practicum* que vaig realitzar durant un mes a l'Escola Oficial d'Idiomes de l'Avinguda de les Drassanes s/n de Barcelona.

---

<sup>1</sup> Entorn de treball proporcionat pel PIE (Programa d'Informàtica Educativa del Departament d'Ensenyament).

- La memòria citada anteriorment: *Language Learning Strategies in a Secondary School Context. A way to improve learners' autonomy*. Aquest és un treball a l'entorn de les estratègies d'aprenentatge i el seu possible desenvolupament en alumnes d'educació secundària.

Fent un breu resum d'aquest treball, puc dir que la primera part presenta el tema de les estratègies d'aprenentatge, la recerca duta a terme en aquest terreny, els diferents tipus d'estratègies i les seves característiques, i unes consideracions a l'entorn del treball sobre estratègies dins de l'aula. Després presento set experiències dutes a terme amb alumnes de diferents nivells educatius, primària, secundària i universitaris, en diferents països. A continuació hi ha una sèrie de qüestionaris i d'activitats que tenen com a objectiu ajudar els alumnes a descobrir que hi ha diferents maneres d'aprendre, i que la utilització de determinades tècniques pot afavorir aquest aprenentatge. L'apartat següent presenta una sèrie d'activitats per a desenvolupar unes estratègies concretes en un entorn escolar. Finalment, hi ha la presentació d'una petita recerca feta amb un grup d'alumnes d'Ensenyament Secundari a Terrassa el curs 1993-94. Una relació dels continguts d'aquesta memòria és pot veure en l'annex 1.

## 1.2 Breu presentació del tema

Des de fa uns anys s'han publicat una sèrie de llibres que tracten sobre les diferents maneres d'aprendre. Alguns d'ells tenen en consideració el fet que hi ha alumnes que, amb unes característiques personals similars als seus companys, obtenen millors resultats en la manera com aprenen una segona llengua o una llengua estrangera. Diversos autors han definit les característiques dels "bons aprenents de llengües" i han suggerit que, si aquells alumnes que no han demostrat un aprenentatge tant efectiu sabessin com adaptar algunes de les estratègies utilitzades pels seus companys, ells també podrien millorar.

La recerca feta en aquest camp ens fa adonar que molts alumnes de l'Ensenyament Secundari Obligatori poden necessitar algun tipus de preparació per a:

- descobrir que hi ha diverses estratègies d'aprenentatge que poden utilitzar;
- veure quines d'aquestes estratègies s'adapten millor a la seva manera de ser i d'aprendre;
- realitzar activitats que els ajudin a posar-les en pràctica i, així, poder-les desenvolupar; primer d'una manera conscient i reflexiva, per passar posteriorment, en molts casos, a utilitzar-les d'una manera molt més automàtica.

Recentment, molts professors de segones llengües i de llengües estrangeres han reconegut que seria positiu posar més èmfasi en desenvolupar estratègies d'aprenentatge. Tots els professors hem conegut alumnes brillants que, malgrat haver treballat amb materials que consideràvem adients i plens de significat per als alumnes, demostraven haver après molt poc. Aquest fet es pot atribuir a diverses causes:

- l'alumne pot estar desorientat;
- pot haver-hi una confrontació entre la personalitat de l'alumne i el mètode d'ensenyament utilitzat;
- l'alumne pot considerar irrellevants els materials i/o les activitats;
- l'alumne pot tenir poca aptitud per a l'aprenentatge de les llengües.

Una altra manera de determinar la causa del fracàs en l'aprenentatge en molts d'aquests casos pot simplificar-se dient que l'alumne no utilitza les estratègies d'aprenentatge adients.

Alguns investigadors han dissenyat instruments que intenten descobrir què fa que un alumne sigui un bon aprenent de llengües. Argumenten que, si es pogués conèixer com ho

fan alguns alumnes per aprendre i adquirir un bon domini d'una llengua, els professors podríem intentar desenvolupar aquestes estratègies en alumnes amb resultats més pobres, i d'aquesta manera incrementar les seves possibilitats d'èxit.

La recerca feta s'ha orientat a analitzar tres aspectes del problema:

1. Quina personalitat i variables cognitives es troben més sovint associades en un bon aprenent de llengües?
2. Quines tècniques tendeix a utilitzar per a resoldre diferents tasques d'aprenentatge?
3. Es poden ensenyar aquestes tècniques? Si és així, quin tipus d'activitats s'haurien de dissenyar per a aconseguir aquest objectiu?

Una de les eines que els investigadors han utilitzat per a clarificar aquest concepte ha estat catalogar aquelles estratègies que semblen generalitzables als bons aprenents de llengües i després fer-ne un llistat. A continuació presento la classificació feta per [Rubin 1975] i adaptada per [Naiman et al. 1978].

1. El bon aprenent de llengües està disposat a fer suposicions precises i acurades.
2. El bon aprenent de llengües manifesta un fort impuls per a comunicar-se o per a aprendre a partir de la comunicació.
3. El bon aprenent de llengües sovint no es mostra inhibit. Està disposat a fer una mica el ridícul si això li permet establir un cert grau de comunicació. Es mostra disposat a viure amb un cert grau de imprecisió.
4. El bon aprenent de llengües, a més de centrar-se en la comunicació, es fixa en les formes i les estructures de la llengua. Continuament intenta descobrir regles que li permetin veure com funciona la llengua.
5. El bon aprenent de llengües practica sovint.
6. El bon aprenent de llengües avalua les seves expressions i les d'altres persones. És a dir, està constantment fixant-se en com s'entén allò que expressa, i si la seva expressió s'adequa a les regles que ha après.
7. El bon aprenent de llengües es fixa en el significat del missatge. Sap que no n'hi ha prou amb fixar-se en les estructures gramaticals i en les estructures superficials de la llengua.

El fet d'aprendre d'una manera eficient és probable que estigui relacionat amb factors de diversos tipus. Alguns poden ser característiques estables de cada persona, i d'altres poden estar relacionats amb maneres d'aprendre i canvis d'actitud, entre d'altres factors.

L'estudi d'estratègies a partir de la recerca feta en el terreny de la psicologia cognitiva va ser la base inicial per al desenvolupament de les estratègies d'aprenentatge de l'anglès com a segona llengua i de l'anglès com a llengua estrangera. De moment, encara no hi ha un acord definitiu sobre quines són aquestes estratègies, quantes n'hi ha, o bé com s'haurien de definir i catalogar. La tasca de desenvolupar una terminologia comuna encara no ha acabat. [Oxford 1990], [O'Malley and Chamot 1990], i [Rubin 1989] són en alguns aspectes diferents, però estan d'acord en les classificacions bàsiques, i sembla que utilitzen noms diferents per a referir-se a conceptes molt similars. Malgrat aquests problemes de classificació, la recerca duta a terme demostra que l'ús d'estratègies ajuda els alumnes a controlar millor el seu aprenentatge i a ser més competents.

### 1.3 Objectius

- Confeccionar qüestionaris per a ajudar l'alumne a reflexionar sobre diferents maneres d'aprendre i diferents materials que pot utilitzar.

- Desenvolupar materials i un gran nombre d'activitats que permetin:
  - comprendre instruccions escrites
  - relacionar imatges amb conceptes
  - relacionar paraules amb definicions i/o descripcions
  - deduir i contrastar regles gramaticals a partir d'exemples contextualitzats
  - comprendre globalment
  - transferir informació.
- Afavorir la utilització d'estratègies d'aprenentatge autònom:
  - utilitzar el context per a inferir el significat
  - fer associacions per aprendre vocabulari nou
  - fer associacions de vocabulari segons el seu significat.
  - fer associacions entre els titulars i el contingut del text per millorar la comprensió
  - fer ús del coneixements previs (culturals, gramaticals...)
  - produir vocabulari a partir de modificacions en la seva morfologia.
- Provar les activitats dissenyades amb un grup d'alumnes del 2n cicle d'ESO.
- Aprofitar l'atractiu que tenen els entorns informàtics per incrementar la motivació entre tot tipus d'alumnes; tant en aquells que manifesten moltes ganes d'aprendre, com en aquells que tenen més dificultats.
- Donar a conèixer l'entorn CLIC al professorat de llengües estrangeres de l'ESO.

## **1.4 Marc referencial**

Dins d'aquesta secció la informació està organitzada en els següents apartats:

- Influències de la psicologia i la sociolingüística en l'estudi de les estratègies d'aprenentatge.
- Què entenem per estratègies d'aprenentatge d'una llengua i com s'agrupen.
- Com els materials multimèdia poden afavorir la motivació i l'autonomia dels alumnes.
- Relació amb el currículum de l'ESO.

### **1.4.1 Base teòrica**

Influenciats per la psicologia humanística i la psicologia cognitiva, els professors i els autors de materials didàctics han analitzat les tasques i els materials que presenten als alumnes. La psicologia humanista ha destacat la importància de l'autoestima i els factors afectius com a elements que faciliten l'aprenentatge. A partir d'aquestes consideracions humanistes, els objectius per a l'ensenyament d'una llengua tindrien en compte els següents aspectes.

- Posar èmfasi en la comunicació.
- Respectar i valorar l'alumne
- Veure l'aprenentatge com una manera d'autorealitzar-se
- Facilitar la participació dels alumnes en el procés de presa de decisions



- Donar als professors un paper d'assessor i una de les seves tasques és crear i mantenir un ambient adient a l'aula per a afavorir l'aprenentatge.
- Emfasitzar el paper d'altres alumnes com a grup de suport.

La psicologia cognitiva, d'altra banda, analitza els processos mentals que realitzen els alumnes quan aprenen. Reconeix que els alumnes participen d'una manera activa en el procés d'aprenentatge: escoltant o llegint de manera selectiva, plantejant hipòtesis, comparant, elaborant i reconstruint significats, i integrant-los amb informació que ja tenien per a poder-la utilitzar més endavant. Les tasques que es dissenyen a partir d'aquestes teories intenten donar oportunitats als alumnes de:

- Comprovar les seves hipòtesis.
- Ampliar els seus coneixements relacionant-los amb coneixements previs.
- Ser arriscats.
- Utilitzar la llengua per a comunicar-se.

Alguns d'aquests objectius deriven d'una concepció constructivista de l'aprenentatge que subratlla la importància dels conceptes i les relacions entre conceptes en la construcció del coneixement, i el paper decisiu que juga el llenguatge per codificar, donar forma i adquirir significats.

La informació facilitada en el *Currículum d'Educació Secundària Obligatòria. Àrea de Llengües estrangeres. Anglès* (pàgina 10) ens diu que:

*“A grans trets, una construcció constructivista de l'aprenentatge considera que tot coneixement és construït per una persona quan interacciona amb el medi i intenta comprendre'l. Des d'aquest punt de vista, l'aprenentatge no es produeix per la interiorització de significats externs que ja ens venen donats, sinó per la construcció de representacions o models mentals propis: el significat és construït per la persona quan actua sobre l'objecte.*

*Aquesta construcció de significat implica un canvi, passar d'un estat inicial a un estat cognoscitiu diferent. Els nous coneixements assolits configuren una xarxa de relacions conceptuals i proposicionals, i col·loquen la persona en una nova situació des de la qual continua el seu desenvolupament.”*

Si la psicologia humanista i la psicologia cognitiva han promogut el desenvolupament de metodologies centrades en l'alumne, les influències d'estudis sociolingüístics han estat el punt de partida per a desenvolupar nous continguts més pròxims als alumnes. Els estudis sociolingüístics remarquen la funció pragmàtica de la llengua, i una conseqüència d'això ha estat tenir en compte les necessitats dels alumnes per a aprendre la llengua, un factor decisiu en el moment de seleccionar els continguts. Un resultat d'aquestes consideracions ha estat el desenvolupament de cursos i materials plenament centrats en les necessitats de determinats grups d'alumnes.

### **1.4.2 Estratègies d'aprenentatge**

Abans de passar a definir-les, és important tenir clar què entenem per estratègies d'aprenentatge. Moltes persones n'han utilitzat algunes quan han après una llengua estrangera o una segona llengua:

- repetir paraules diverses vegades
- escoltar atentament per tal de distingir unes paraules d'altres
- intentar descobrir les regles que regeixen la llengua, tot formant hipòtesis sobre el seu funcionament

- veure si som capaços de recordar paraules desconegudes
- utilitzar regles que ja es coneixen per a fer noves frases
- assajar mentalment allò que volem dir
- practicar mentalment els sons de la llengua
- demanar a la persona que parla amb nosaltres que ens repeteixi alguna cosa
- fer veure que entenem allò que ens diuen per tal de mantenir la comunicació

Els estudis realitzats en aquest camp han demostrat que és difícil arribar a un consens a l'hora de definir i classificar aquestes estratègies, perquè termes com *destreses*, *estratègies*, *tàctiques*, *processos executius* no tenen el mateix significat per a tothom. Però sembla que hi ha un cert grau d'acord en agrupar-les en cognitives, metacognitives i socio-afectives. Alguns autors les han definit com:

*“Les estratègies d'aprenentatge són com esglaons mentals o operacions que els aprenents utilitzen per aprendre una llengua nova i regular els seus esforços per a fer-ho. Es tracta d'un tipus d'aprenentatge que hauria de ser inclòs en els plans d'estudi per a promoure l'autonomia dels aprenents.”* [Wenden 1991, 18]

*“Les estratègies d'aprenentatge són accions específiques que l'alumne realitza per a aconseguir un aprenentatge més fàcil, més ràpid, més divertit, més autodirigit, més efectiu i més transferible a una nova situació.”* [Oxford 1990, 12]

Les *estratègies cognitives* impliquen la manipulació dels continguts que s'han d'aprendre, ja sigui mentalment, físicament, o bé aplicant tècniques específiques lligades a la resolució d'una tasca.

Dins de les estratègies cognitives hi ha les següents habilitats:

agrupar, repetir, resposta física directa, traducció, deducció, combinar elements, representació visual, representació auditiva, elaborar, transferir, prendre apunts, resumir, inferir...

Les *estratègies metacognitives* impliquen reflexionar sobre el procés d'aprenentatge i planificar-lo, analitzar les tasques i avaluar-ne els resultats obtinguts.

Dins de les estratègies metacognitives hi ha les següents habilitats:

planificació i organització abans de desenvolupar una tasca, atenció selectiva, identificar les dificultats, comprovar, verificar i rectificar la comprensió i/o la producció lingüística, autoavaluar-se...

Les *estratègies socials i afectives* són aquelles que impliquen la interacció amb altres persones per a facilitar l'aprenentatge, o utilitzar un control afectiu per a facilitar la realització d'una tasca d'aprenentatge.

Dins de les estratègies socials i afectives hi ha les següents habilitats:

fer preguntes per a aclarir conceptes, cooperar amb altres companys per a resoldre una tasca, utilitzar tècniques per a reduir els nivells d'ansietat, automotivar-se...

### **1.4.3 Materials multimèdia: motivació i autonomia**

Les lectures entorn a les estratègies d'aprenentatge i la pràctica docent m'han fet reflexionar sobre les necessitats i les motivacions dels alumnes d'ESO. Entre els diferents factors que intervenen en l'aprenentatge d'una llengua, la motivació és un dels més importants.

Els estudis realitzats entorn a les motivacions per aprendre una llengua suggereixen que n'hi ha de dos tipus:

- *instrumentals*, que són les que tenen les persones que estudien una llengua per a utilitzar-la, per exemple, per a la feina, per a viatjar...
- *integratives*, que són les que tenen les persones que estudien una llengua perquè volen saber més coses d'una cultura estrangera.

Per a un nombre important d'alumnes d'ESO, cap d'aquestes dues motivacions no té una rellevància especial, ja que és una assignatura més del seu currículum i no senten cap necessitat immediata d'aprendre anglès. Molts d'ells no pensen fer estudis superiors, i la possibilitat de viatjar a l'estranger la consideren remota; i encara que viuen en un entorn ple de referents de la cultura anglosaxona (cançons, pel·lícules, maneres de fer...), això no és motiu suficient perquè vulguin aprendre aquesta llengua.

Molts professors senten que han de recórrer a mitjans externs per a motivar els alumnes, utilitzant jocs, cançons, activitats entretingudes..., i això pot resultar realment difícil quan s'ha de trobar la manera de satisfer grups de 30 alumnes amb interessos diversos.

Hi ha psicòlegs i pedagogs que defensen que la motivació no ve de l'exterior, sinó que és alguna cosa que els alumnes porten dintre, i que els professors han de trobar la manera de fer aflorar aquestes ganes d'aprendre. A grans trets, podem dir que un alumne o alumna se sent motivat en la mesura que pot atribuir sentit a allò que se li proposa, i que la majoria volen aprendre quan es donen les condicions adequades; però sovint, la motivació desapareix quan s'han de fer les coses per obligació.

També podem afegir que molts alumnes és mostren receptius quan han d'assumir progressivament la responsabilitat del seu aprenentatge, i en la mesura que van prenent consciència de les seves habilitats.

En aquest sentit, podem dir que treballar la llengua anglesa en un entorn informàtic i utilitzant material multimèdia pot influir molt en la seva motivació, si tenim en compte les següents consideracions:

- Poden treballar d'una manera autònoma, sense estar forçats a seguir el ritme de tota la classe, independentment del seu nivell i de les seves habilitats.
- L'estructura de les activitats permet avaluar de manera immediata el resultat de l'execució, i els alumnes poden veure si han de repetir-les per aconseguir millors resultats, o poden passar a les activitats següents. Cadascú pot avançar al seu ritme.
- Per la informació que reben a través dels mitjans de comunicació, els alumnes estan convençuts que la majoria de feines del futur estan relacionades d'alguna manera amb entorns informàtics.
- Molts alumnes s'han familiaritzat amb l'ordinador d'una manera lúdica, a través de jocs. Potser és per això que les tasques que han de realitzar utilitzant aquests mitjans els resulten més atractives.
- Al voltant d'un 85% dels alumnes del centre on treballa disposen d'ordinador a casa seva, i alguns també de connexió a internet. Quan som a l'aula d'informàtica i acaben les tasques assignades, alguns demanen per connectar-se a la xarxa i participar en *chats*. Això és un element més que els fa adonar que l'anglès és una eina bàsica per a establir comunicació amb gent d'altres llocs i d'altres cultures.

Si una de les claus per a aconseguir l'èxit en l'aprenentatge és implicar l'alumne en aquest procés, podem dir que la utilització de materials atractius amb suport informàtic pot fomentar que els alumnes copsin aquest procés com a propi. Aquest pot ser un esglaió més que els condueixi vers l'objectiu fonamental que és esdevenir responsables del seu aprenentatge.

El primer nivell de concreció del currículum de l'ESO de l'àrea de llengües estrangeres ens diu a la pàg. 46:

*“Els objectius haurien de ser clarament definits, explicats i compartits. S'hauria d'atorgar a l'alumne/a l'oportunitat de prendre part en el procés de manera intel·ligent i reflexiva...”*

L'elaboració de materials i qüestionaris que ajudin l'alumne a reflexionar sobre aquest procés és un dels objectius previstos per al període de llicència.

*“Cal mantenir una activitat intensa i perllongada d'aprenentatge per a que és produeixi el procés un procés d'interiorització d'una llengua. La quantitat de temps d'exposició a una llengua té una relació directa amb els graus d'aprenentatge. Abans d'exigir de l'alumne alumne/a producció lingüística d'una manera sistemàtica, el professor/a ha d'assegurar el màxim d'exposició comprensiva a la llengua en qüestió.”*

La utilització de materials multimèdia pot ajudar a:

- el procés d'interiorització, perquè contribueix a consolidar destreses i coneixements;
- respectar el que es coneix com a període de silenci, de durada variable segons els alumnes, abans d'expressar-se en una llengua estrangera;
- aconseguir un major grau d'independència i d'autonomia, ja que afavoreixen el desenvolupament d'estratègies que li permetran organitzar el propi aprenentatge;
- interioritzar algunes de les estratègies un cop hagin après a utilitzar-les de manera sistemàtica, i les puguin transferir a altres situacions i/o aplicar a estudis posteriors.

#### **1.4.4 Relació amb el currículum de l'ESO**

Alguns dels continguts del disseny curricular de secundària relacionats amb els materials que voldria desenvolupar:

##### **Procediments**

##### **1. Pràctica de la llengua**

###### **1.1 Comprensió oral**

- b) Estratègies pròpies de l'aprenent estranger: utilització del context i dels elements coneguts
- c) Tipus de comprensió: global, essencial, selectiva i exhaustiva

###### **1.2 Comprensió escrita**

- a) Habilitats d'aprenentatge: oralització de l'escrit, reconeixement dels aspectes icònics del text i reconeixement de l'organització del text.
- b) Estratègies pròpies de l'aprenent estranger: utilització del context i dels elements coneguts.
- c) Tipus de comprensió: global, essencial, selectiva i interpretativa.

###### **1.4 Expressió escrita**

- a) Habilitats d'aprenentatge: establiment de correspondències oral-escrit i organització bàsica del text escrit (redacció de forma ordenada i estructurada, puntuació i articulació en paràgrafs, pronoms i connectors).
- b) Tipus de producció: reproducció de models escrits amb variants, manipulació i resum de textos, producció dirigida amb pautes.

## 2. *Reflexió sobre la llengua estrangera, la comunicació i l'aprenentatge*

- 2.3. Reflexió sobre l'aprenentatge: apropiació de la terminologia necessària per a l'aprenentatge, distinció entre els diferents tipus d'error i la seva importància, comprensió del paper de l'error en l'aprenentatge i autoavaluació de com a aprenent en les diferents habilitats.

## 3. *Tècniques de treball*

- 3.1. Utilització de fonts impreses (diccionaris, índex, enciclopèdies, llibres de consulta, premsa) i d'altres fonts (orals, àudio-visuals, informàtiques i telemàtiques).
- 3.2. Estratègies per a l'adquisició de vocabulari.

## **Fets conceptes i sistemes conceptuals**

### 2. *Aspectes semàntico-formals de la llengua*

- 2.3. Lèxic: camps semàntics bàsics ; els mots i les expressions que derivin dels interessos del alumnes; els mots transparents i pròxims; expressions idiomàtiques més freqüents (frases fetes).

### 3. *Llengua i cultura*

- 3.2 Elements de la vida quotidiana: propis dels joves de la mateixa edat; articulats amb punts bàsics de referència relatius a les tradicions, fets històrics i geogràfics i les institucions dels països que parlen la llengua objecte d'aprenentatge.

### 4. *Tipologia de situacions i de documents de treball*

- 4.2 Textos i documents, orals i escrits, amb suports diversificats: pedagògics i autèntics, dels mitjans de comunicació social, de la literatura moderna i de caire pràctic, amb funcions textuais diversificades, amb funcions poètiques i lúdiques; cançons tradicionals i modernes.

## **Valors, normes i actituds**

### 2. *Respecte per la pluralitat cultural i valoració de la pròpia identitat*

- 2.1. Curiositat envers altres realitats
- 2.2. Interès per conèixer altres maneres de pensar i viure.

### 4. *Valoració de l'aprenentatge d'una llengua estrangera i dels elements diversos que hi incideixen*

- 4.1. Consciència del propi aprenentatge.
- 4.2. Actitud positiva per a adquirir autonomia en l'aprenentatge.

## **Objectius terminals relacionats amb el desenvolupament d'estratègies d'aprenentatge**

- O.T. 1: Tenir una actitud favorable envers la matèria i escoltar de manera activa i receptiva.
- O.T. 2: Entendre la llengua emprada com a llengua vehicular de la classe.
- O.T. 6: Extreure informacions concretes de textos d'informació pràctica i reaccionar de manera apropiada.
- O.T. 8: Comprendre les idees principals i secundàries de textos accessibles als alumnes tant per la temàtica com per al tipus de text, trets de mitjans de comunicació social no especialitzats i de la premsa juvenil.
- O.T. 19: Dominar l'estructura bàsica de la frase i construir petits textos, organitzant les idees i la informació de forma coherent i entenedora.

- O.T. 20: Emprar el vocabulari i les estructures adequats per a un tema determinat i una situació comunicativa concreta
- O.T. 24: Comprendre i produir relats narratius simples, tant orals com escrits.
- O.T. 28: Fer ús de les capacitats intel·lectuals bàsiques com ara l'anàlisi, la predicció i la conceptualització mitjançant la lectura i l'audició de textos.
- O.T. 34: Acceptar la diferència i tenir una actitud d'interès i respecte pels altres pobles i cultures.
- O.T. 36: Assolir una certa habilitat d'avaluar el propi procés d'aprenentatge de la llengua, els objectius assolits i les necessitats.
- O.T. 38: Apreciar el valor del coneixement de la llengua estrangera per als estudis i treballs futurs.

## **2 Treball realitzat**

S'ha seguit el pla original. Tal com estava previst, ha quedat completada la 1ª fase. Per manca de temps, no s'ha completat la 2ª fase, que està en curs. La 3ª fase s'iniciarà el proper mes de setembre.

### **2.1 Pla de treball**

#### **1ª fase**

- Recollida, anàlisi i selecció de material bàsic de diferents fonts: llibres, revistes, enciclopèdies, diccionaris, atles, internet, etc.
- Disseny de les activitats
- Implantació informàtica
- Estructuració de les activitats en paquets

#### **2ª fase**

- Elaboració de la documentació final.
- Prova i avaluació de les activitats amb un grup d'alumnes de 3r. d'ESO. (*EN CURS DE REALITZACIÓ.*)

#### **3ª fase**

- Modificació i reestructuració de les activitats, si un cop feta la prova es considera necessari. (*PENDENT DE REALITZACIÓ.*)

### **Calendari**

#### **1ª fase**

Inicialment, estava previst portar-la a terme del setembre de 2001 al gener de 2002. Les dimensions que ha adquirit el projecte han estat la causa que aquesta fase s'allargués fins a l'abril de 2002.

#### **2ª fase**

Inicialment, estava previst portar-la a terme del febrer al juny de 2002. El retard en completar la primera fase ha tingut com a conseqüència que la segona s'iniciés el maig. La

documentació final ha quedat completada, mentre que la prova i avaluació de les activitats es troba actualment en curs.

### **3ª fase**

Està previst portar-la a terme entre setembre i octubre de 2002.

## **2.2 Metodologia**

Presentem la metodologia seguida en cada un dels aspectes del treball realitzat.

### **2.2.1 Per al disseny de les activitats**

Amb els materials seleccionats sobre diversos temes que poden ser d'interès per a alumnes adolescents he utilitzat les diferents possibilitats que proporciona el programa CLIC per a realitzar activitats de diferents tipus:

- associacions entre dues paraules, paraules i imatges, paraules i so, paraules i definicions, preguntes i respostes...
- ordenar paràgrafs o conjunts de paraules
- activitats de text, ja siguin per a completar, identificar lletres, paraules...

En l'annex 2 hi ha una relació de diferents tipus d'activitats que es poden realitzar amb aquest programa.

En el disseny de les activitats, he seguit uns punts metodològics bàsics:

- **Nivell de llenguatge senzill**, a l'abast dels estudiants d'ESO.
- **Ús del suport sonor parlat**, amb el mateix contingut dels textos que apareixen escrits. Té un objectiu doble: animar les activitats, i servir de pràctica de la llengua anglesa.
- **Suport musical en un lloc secundari**, que no faci ombra a la finalitat didàctica.
- **Materials visuals** que consisteixen principalment en fotografies d'alumnes d'ensenyament secundari., amb un objectiu doble: donar color a les activitats, i facilitar que els usuaris s'hi sentin implicats.
- **Dissenyar tres classes d'activitats:**
  - **Informatives.** Només es tracta de llegir o escoltar. Per evitar que resultin ensopides, és en aquestes on més he fet servir el material visual.
  - **Exercicis.** S'han de resoldre. Tenen un nivell de dificultat reduït, perquè la seva finalitat és provocar la reflexió, i no pas avaluar o desenvolupar habilitats.
  - **Qüestionaris.** Llistes de preguntes per a les quals no hi ha resposta "correcta". La seva finalitat és, com abans, provocar la reflexió sobre les diferents maneres d'aprendre una llengua.

### **2.2.2 Per a la implantació de l'entorn CLIC**

S'ha realitzat seguint les orientacions que el propi CLIC proporciona en la seva ajuda i a través del contacte amb el PIE.

### **2.2.3 Per a la prova amb un grup d'alumnes**

- La prova dels diferents paquets d'activitats està en curs amb alumnes de 3<sup>r</sup> d'ESO a l'IES M. Carrasco i Formiguera de Barcelona, centre on tinc la destinació definitiva.
- L'avaluació d'aquests alumnes es fa per una doble via:
  - Utilitzant els informes que el propi programa CLIC genera durant l'execució de les activitats.
  - Amb activitats d'avaluació que permetin esbrinar la influència que l'execució de les activitats hagi pogut tenir.

## **2.3 Recursos**

Per a desenvolupar aquest projecte, s'han utilitzat bàsicament dos tipus de recursos: bibliogràfics i informàtics.

Els recursos bibliogràfics es poden subdividir en dos blocs:

- Llibres i documents que tracten aspectes metodològics relacionats amb la didàctica de l'anglès. Un dels meus objectius personals és continuar aprofundint en les bases teòriques i conèixer diferents experiències realitzades entorn al desenvolupament d'estratègies d'aprenentatge, especialment els que tracten d'estratègies cognitives i metacognitives. Alguns dels llibres que utilitzaria estan citats en la bibliografia d'aquest projecte.
- Enciclopèdies, revistes, diccionaris, llibres de geografia i de ciències... com a fonts d'informació per a la elaboració de les activitats.

Els recursos informàtics es poden subdividir en :

- El programa CLIC, i altres programes relacionats amb el disseny i desenvolupament de les activitats.
- Materials presentats amb CD-ROM: enciclopèdies, diccionaris...
- GALI. Guia per a l'autoaprenentatge de la Llengua Interactiu. El GALI és un CD-ROM per a l'autoaprenentatge de la llengua catalana que ha estat editat recentment pels departaments d'Ensenyament i de Cultura de la Generalitat de Catalunya i altres entitats. L'anàlisi d'aquest material em pot permetre conèixer totes les possibilitats de l'entorn CLIC relacionades amb la didàctica d'una llengua.
- El maquinari: ordinador, escàner, lector de CD-ROM, aparells d'enregistrament de so...

## **3 Resultats**

### **3.1 Continguts**

El producte final obtingut és un conjunt d'activitats elaborades utilitzant l'entorn CLIC, enfocades a desenvolupar i consolidar estratègies d'aprenentatge, bàsicament estratègies cognitives i metacognitives.

Aquests grups d'activitats consten de qüestionaris i materials amb tasques relacionades, per a reflexionar sobre el propi procés d'aprenentatge. L'objectiu d'aquests materials és doble:



- a) Ajudar els alumnes a descobrir quines estratègies han utilitzat i veure quines els han resultat més útils.
- b) Descobrir que la utilització de determinades estratègies pot contribuir a facilitar-los l'aprenentatge de l'anglès.

En ser activitats desenvolupades amb suport multi-mèdia, giren a l'entorn de dues de les habilitats comunicatives: la lectura i l'audició.

Les activitats estan organitzades en set grups: *Learning, Tools, Reading, Writing, Speaking, Listening* i *Vocabulary*. A l'annex 3 es pot veure amb detall l'organització de cada un d'aquests grups. A continuació en presento una breu descripció.

### **3.1.1 Learning**

Aquest grup consta de quatre parts: *Learning Problems, How to be an Efficient Learner, Why do you need English* i *English in the World*.

#### ***Learning problems***

Presenta una sèrie de dificultats comunes a molts alumnes. L'objectiu és fer-los adonar que és freqüent tenir algun tipus de dificultat, i que no tothom té dificultats en les mateixes habilitats.

#### ***How to be an efficient learner***

Conté activitats que ajuden els alumnes a reflexionar sobre la seva manera d'aprendre, i a adonar-se que hi ha diferents estils d'aprenentatge.

#### ***Why do you need English***

Està format per activitats que pretenen que els alumnes s'adonin que la llengua anglesa els pot ésser útil en moltes àrees, i que la gent l'estudia per raons molt diverses.

#### ***English in the World***

Presenta informació sobre la situació de la llengua anglesa com a llengua franca que permet la comunicació entre milions de persones d'arreu del món. També hi ha una sèrie d'activitats que mostren exemples d'influències lèxiques entre diferents llengües. L'objectiu d'aquest paquet és fer-los reflexionar sobre la presència internacional de la llengua anglesa en diferents camps de l'activitat humana.

### **3.1.2 Tools**

El grup d'activitats sota el nom de *Tools* està format per tres subgrups: *Textbooks, Dictionaries* i *Understanding Instructions*. L'objectiu d'aquest grup es fer adonar els alumnes que disposen d'una sèrie d'**eines** que, si les coneixen a fons i les saben utilitzar adequadament, poden fer més efectiu l'aprenentatge de la llengua anglesa.

#### ***Textbooks***

Conté un conjunt d'activitats per a reflexionar sobre els elements i l'organització dels llibres de text.

#### ***Dictionaries***

Presenta els diferents tipus de diccionaris que poden fer servir, el tipus d'informació que hi poden trobar (abreviacions més corrents, informació fonètica, gramatical, semàntica, exemples de paraules en anglès britànic i americà, etc.). L'objectiu d'aquest grup d'activitats és desenvolupar l'estratègia d'utilitzar correctament aquests llibres de referència.

### **Understanding instructions**

Mostra les instruccions més habituals dels llibres d'exercicis i dels exàmens escrits. De vegades els alumnes no resolen correctament una tasca perquè no han entès bé què se'ls demana. L'objectiu d'aquestes activitats és familiaritzar-los amb termes dels enunciats del exercicis per a que els pugin realitzar més fàcilment.

### **Your computer and Internet**

En un futur, voldria elaborar un altre grup d'activitats anomenat *Your computer and Internet*, ja que considero que les noves tecnologies de la informació ja han esdevingut una eina bàsica per a l'aprenentatge.

### **3.1.3 Reading**

El grup de *Reading* està format per quatre conjunts d'activitats: *Ideas about Reading*, *Daily Reading*, *Strategies for Reading* i *Practice your Reading*.

#### ***Ideas about Reading***

Presenta un conjunt d'activitats per a que els alumnes reflexionin sobre què és llegir, què fem quan llegim, per què llegim, i també les opinions d'un quants alumnes sobre el fet de llegir en anglès.

#### ***Daily reading***

Conté una sèrie d'exemples dels diferents de textos que llegim i activitats per veure com adequem la manera de llegir segons el tipus de text.

#### ***Strategies for reading***

Mostra les estratègies bàsiques que podem fer servir per a comprendre correctament un text: predicció i inferència d'informació a partir dels titulars i/o informació gràfica, identificar la funció del text, inferir significats utilitzant el context, identificar informació específica: ajudats de graelles, preguntes amb resposta múltiple, i altres tipus d'exercicis.

#### ***Practice your reading***

Presenta una sèrie d'activitats sobre que poden fer els alumnes per a millorar les seves habilitats lectores: escollir textos relacionats amb temes que els interessin, llegir textos que no siguin massa difícils, i altres per així millorar els seus coneixements de llengua anglesa.

### **3.1.4 Writing**

Aquest conjunt d'activitats està format per quatre parts: *Ideas about writing*, *Steps to writing*, *Writing Hints* i *Letters*.

#### ***Ideas about writing***

Fa referència als motius pels qual escrivim: *per comunicar-nos*, com les cartes i els correus electrònics; i els motius *personals* com els diaris, els apunts escolars, També hi ha un qüestionari i les opinions d'alguns alumnes sobre el fet d'escriure en anglès.

#### ***Steps to writing***

Presenta els quatre passos bàsics que cal seguir quan hem d'escriure una redacció sobre un tema determinat:

- a) Reflexionar i anotar les idees relacionades amb el tema sobre el qual hem d'escriure.
- b) Organitzar el text: fer una presentació o introducció del tema, desenvolupar les idees principals, redactar una conclusió.

- c) Revisar el text escrit (estil, errades gramaticals, lèxic adequat...).
- d) Rescriure el text.

### **Writing hints**

Conté unes quantes activitats sobre aspectes molt bàsics: l'ús de les majúscules, algunes activitats sobre l'ordre de les paraules dins de l'oració, signes de puntuació, etc.

### **Letters**

Presenta unes quantes activitats sobre el tipus d'expressions més utilitzades en les cartes informals i les formals i sobre la presentació i organització de la informació en les cartes.

## **3.1.5 Listening**

Sota el nom de *Listening* trobem dos grups d'activitats: *Listening strategies* i *Classroom listening activities*.

### **Listening strategies**

Presenta una sèrie d'activitats per fer reflexionar els alumnes sobre el fet d'escoltar, i com millorar la comprensió auditiva. També fa referència a com podem escoltar els mitjans de comunicació de parla anglesa, i a algunes expressions que podem utilitzar quan parlem per telèfon per facilitar una millor comunicació amb l'interlocutor. L'objectiu d'aquest conjunt d'activitats és fer-los adonar que hi ha elements, com les expressions facials, una atenció selectiva, la capacitat de predir el contingut d'una conversa, i altres, que els poden facilitar la comprensió.

### **Classroom listening activities**

Fa referència específica a les activitats de comprensió auditiva que es realitzen dins de l'aula de la classe d'anglès.

## **3.1.6 Speaking**

Conté quatre grups d'activitats: *Ideas about Speaking*, *Classroom Language*, *Useful Expressions* i *Dialogues*.

### **Ideas about Speaking**

Consta d'un qüestionari i d'unes activitats que pretenen fer adonar l'alumne de la importància de preveure expressions que haurà d'utilitzar per comunicar-se en determinades situacions, i per comprovar que l'interlocutor entén allò que diem.

### **Classroom language**

Presenta activitats relacionades amb les expressions que alumnes i professors utilitzen habitualment a les classes d'anglès. L'objectiu d'aquest grup d'activitats és `promoure l'anglès com a vehicle de comunicació dins de l'aula; és a dir, que els alumnes les comprenguin bé i les sàpiguen utilitzar.

### **Dialogues**

Conté una sèrie d'activitats amb uns diàlegs tipus que poden ser emprats en situacions quotidianes: en un restaurant, quan anem a comprar...

### **Useful expressions**

Presenta un conjunt d'activitats amb expressions útils per a realitzar diferents funcions: demanar informació, expressar una opinió, sol·licitar permís per fer alguna cosa...

### **3.1.7 Vocabulary**

Consta de tres grups d'activitats: *About vocabulary*, *Ways of learning vocabulary* i *Prefixes and suffixes*.

#### ***About vocabulary***

Presenta informació sobre els dos tipus de vocabulari que utilitzem: vocabulari passiu i vocabulari actiu. També hi ha les opinions d'uns alumnes sobre l'aprenentatge de paraules noves.

#### ***Ways of learning vocabulary***

Presenta una sèrie d'activitats per aprendre vocabulari: per camps semàntics, amb la definició, utilitzant la paraula dins d'una frase, amb imatges...

#### ***Prefixes and suffixes***

Conté informació sobre què són els prefixos i els sufixos, i com ens ajuden a comprendre i a crear paraules.

## **4 Conclusions**

Les activitats dissenyades a partir d'aquest projecte poden ser utilitzades per:

- Professors/es d'anglès d'ESO com a material de suport al llibre de text. En alguns casos, les activitats podrien ser de reforç, i en altres, d'ampliació, o bé es podrien seleccionar per a treballar estratègies i continguts específics.
- Alumnes d'ESO. S'ha de tenir en compte la possibilitat de proporcionar totes o part de les activitats per a que les executin a casa seva, si disposen d'ordinador.

Aquestes activitats pretenen ser una eina d'iniciació en la tasca de desenvolupar estratègies d'aprenentatge per afavorir la reflexió i l'autonomia dels alumnes, és a dir, contribuir a fer-los més responsables del seu aprenentatge.

Hi ha àrees que no han estat cobertes, per exemple, la gramàtica i la pronunciació; i en alguns grups, el nombre d'activitats és reduït. Això no vol dir que no les consideri prou importants, sinó que és una conseqüència de la limitació de temps.

## **5 Relació d'annexos**

1. *Language Learning Strategies in a Secondary School Context. A way to improve learners' autonomy.*
2. Tipus d'activitats del programa CLIC.
3. Mapa de les activitats.
4. Disc amb les activitats.

## **6 Bibliografia**

Arnold, J. (ed.), 1999, *Affect in Language Learning*. Cambridge University Press.

- Busquets i Burguera, F., 1999, *Curs de creació de materials educatius multimèdia amb CLIC 3.0*. Dossier del PIE. Departament d'Ensenyament de la Generalitat.
- Davis, P., Garside, B., and Rinvolucrí, M., 1998, *Ways of doing*. Cambridge University Press.
- Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, 1993, *Àrea de Llengües Estrangeres. Anglès: currículum d'educació secundària obligatòria*, Servei de Difusió i Publicacions.
- Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, 2000 *GALI - Guia per a l'autoaprenentatge de la Llengua Interactiu*.
- Dickinson, L., 1987, *Self-instruction in Language Learning*, Cambridge University Press.
- Dubin, F., and Olshtain, E., 1986, *Course Design: Development programs and materials for language learning*. Cambridge University Press.
- Ellis, G., and Sinclair, B., 1989, *Learning to learn English: A course in learner training*, Cambridge University Press.
- Grellet, F., 1990, *Developing Reading Skills. A practical guide to reading comprehension exercises*, Cambridge University Press.
- Harmer, J., 1987, *The Practice of English Language Teaching*. Longman.
- Naiman, N., Fröhlich, M., Stern, D., and Todesco, A., 1978, *The good language learner*, Ontario Institute for Studies in Education.
- Nunan, D., 1988, *The Learner-Centred Curriculum*, Cambridge University Press.
- O'Malley, J.M., and Chamot, A.U., 1990, *Learning Strategies in Second Language Acquisition*, Cambridge University Press.
- Scharle, Á., and Szabó, A., 2000, *Learner autonomy*. Cambridge University Press.
- Wenden, A.L., 1991, *Learning strategies for learning autonomy*, Prentice Hall International.
- Wenden, A.L., and Rubin, J. (eds.), 1987, *Learner Strategies in Language Learning*, Prentice Hall International.
- Williams, M., and Burden, R. L., 1997, *Psychology for Language Teachers*, Cambridge University Press.
- Willing, K., 1989, *Teaching how to learn: learning strategies in ESL*, Sidney: National Centre for English Language Teaching and Research, Macquarie University.
- Willis, J., 1981, *Teaching English through English*. Longman.
- 80,000 clipart*. Global Software Publishing.





## **ANNEX 1**





## **Language Learning Strategies in a Secondary School Context.**

### **A way to improve learners' autonomy**

- 0. Introduction
- I. The good language learner
- II. Language learning strategies
  - 1. Definitions
  - 2. Features
  - 3. Why learning strategies are important
  - 4. Research on general learning strategies
  - 5. Learner training in the classroom
- III. Applications survey
  - 1. The Flower model
  - 2. Project for experimental learning of English and Finnish in elementary and intermediate learning in Finnish schools
  - 3. The Bournemouth Eurocentre experiment
  - 4. Teaching reading strategies to high school students in western New York
  - 5. American language programme at Columbia University Language Institute
  - 6. CALLA: a model of content-based language learning which includes training in strategies (USA)
  - 7. Learning strategies encouraged by games for students of English as foreign language (Hungary).
  - 8. Comments
- IV. Classroom questionnaires and activities
  - 1. Learning styles inventory
  - 2. What sort of language learner are you?
  - 3. In the English class I like...
  - 4. Why do you want or need to learn English?
  - 5. When and how do I learn best?
  - 6. Tools for learning
  - 7. Monitoring and evaluating
  - 8. Evaluation survey
  - 9. A learning diary
- V. Can a school programme develop learning strategies among the students?
  - 1. Activities
    - a. Matching exercise
    - b. Make up conversations
    - c. Classroom grouping
    - d. word relations
    - e. Classroom language
    - f. Repetition
    - g. The mother tongue

## VI. Case study

1. Using questionnaires with secondary school students in I.P.F.P. Terrassa
  - a. Purpose
  - b. Context
  - c. Procedure
2. Strategies questionnaire
3. In the English class I like...
4. Why do you want or need to learn English?
5. Qüestionari del bon aprenent de llengües

## VII. Final considerations

### Bibliography

Appendix 1. The Flower model diagram

Appendix 2. Strategies questionnaire

Appendix 3. 'In the English class I like...'

Appendix 4. 'Why do you want or need to learn English?'

Appendix 5. The good language learner

## **ANNEX 2**



## Tipus d'activitats del programa CLIC

El CLIC permet realitzar cinc tipus bàsics d'activitats:

- Els **trencaclosques** plantegen la reconstrucció d'una informació que es presenta inicialment desordenada. Aquesta informació pot ser gràfica, textual, sonora... o combinar aspectes gràfics i auditius alhora.
- Les **associacions** pretenen que l'usuari descobreixi les relacions existents entre dos conjunts d'informació.
- Les **sopes de lletres** i els **mots encreuats** són variants interactives dels coneguts passatemps de paraules amagades.
- Les **activitats de text** plantegen exercicis basats sempre en les paraules, frases, lletres i paràgrafs d'un text que cal completar, entendre, corregir o ordenar. Els textos poden contenir també imatges i finestres amb contingut actiu.

Alguns d'aquests tipus presenten diverses modalitats, donant lloc a dinou possibilitats diferents:

TIPUS	MODALITAT	DESCRIPCIÓ
Trencaclosques	Doble	Es mostren dues graelles. En una hi ha la informació desordenada i l'altra està buida. Cal reconstruir l'objecte en la graella buida portant-hi les peces una per una.
Trencaclosques	Intercanvi	En una única graella es barreja la informació. En cada tirada es commuten les posicions de dues peces, fins a ordenar l'objecte.
Trencaclosques	Forat	En una única graella es fa desaparèixer una peça i es barregen les restants. En cada tirada es pot desplaçar una de les peces veïnes al forat fins tenir-les totes en l'ordre original.
Trencaclosques	Memòria	Cada una de les peces que formen l'objecte apareix amagada dues vegades dins de la finestra de joc. En cada tirada es destaquen un parell de peces, que es tornen a amagar si no són idèntiques. L'objectiu és destapar totes les parelles.
Associació	Simple	Es presenten dos conjunts d'informació que tenen el mateix nombre d'elements. A cada element del conjunt origen correspon un i només un element del conjunt imatge.
Associació	Complexa	També es presenten dos conjunts d'informació, però aquests poden tenir un nombre diferent d'elements i entre ells es poden donar diversos tipus de relació: un a un, diversos a un, elements sense assignar...
Associació	Identificació	Es presenta només un conjunt d'informació i cal fer clic damunt aquells elements que aconsegueixen una determinada condició.
Associació	Exploració	Es mostra una informació inicial i en fer clic damunt seu es mostra, per a cada element, una determinada peça d'informació.
Associació	Informació	Es mostra un conjunt d'informació i, opcionalment, s'ofereix la possibilitat d'activar el contingut multimèdia que porti cada element.

Associació	Resposta escrita	Es mostra un conjunt d'informació, i per a cadascun dels seus elements, cal escriure el text corresponent.
Sopa de lletres	Normal	Cal trobar les paraules amagades en una graella de lletres. Les caselles neutres de la graella (aquelles que no pertanyen a cap paraula) s'omplen amb caràcters seleccionats a l'atzar en cada jugada.
Sopa de lletres	Amb contingut associat	El mateix que en el cas anterior, però oferint la possibilitat d'anar desvetllant un element d'un conjunt d'informació (text, sons, imatges...) cada vegada que es localitza una paraula nova.
Mots encreuats	Modalitat única	Cal anar omplint el tauler de paraules a partir de les seves definicions. Les definicions poden ser textuals, gràfiques o sonores. El programa mostra automàticament les definicions de les dues paraules que es creuen en la posició on es trobi el cursor en cada moment.
Activitat de text	Omplir forats	En un text se seleccionen determinades paraules, lletres i frases que s'amaguen o es camuflen i l'usuari ha de completar. La resolució de cadascun dels elements amagats es pot plantejar de maneres diferents: escrivint en un espai buit, corregint una expressió que conté errades o seleccionant una llista de diverses respostes possibles.
Activitat de text	Completar text	En un text es fan desaparèixer determinades parts (lletres, paraules, signes de puntuació, frases) i l'usuari ha de completar-lo.
Activitat de text	Identificar lletres	L'usuari ha d'assenyalar amb un clic de ratolí les lletres, xifres, símbols o signes de puntuació que compleixen una determinada condició.
Activitat de text	Identificar paraules	El mateix que en el cas anterior, però aquí cada clic de ratolí serveix per assenyalar una paraula sencera.
Activitat de text	Ordenar paraules	En el moment de dissenyar l'activitat es seleccionen en el text algunes paraules que es barregen entre si. L'usuari ha de tornar a posar-les en ordre.
Activitat de text	Ordenar paràgrafs	Els paràgrafs marcats en dissenyar l'activitat es barregen entre si i caldrà tornar-los a posar en ordre.

## **ANNEX 3**

